

PLANTE POMICOLE TROPICALE

Cristian POPESCU¹

Cultura pomilor fructiferi reprezintă o importanță deosebită din punct de vedere alimentar, economic, estetic și social. Fructele pomilor și arbuștilor fructiferi constituie alimente indispensabile unei alimentații echilibrate și sănătoase, acestea asigurând organismului uman o serie de vitamine și alți compuși nutritivi.

În ultimii ani consumul de fructe tropicale sau exotice este din ce în ce mai ridicat, acestea asigurând o alimentație variată în ceea ce privește oferta de fructe.

Principalele specii pomicole tropicale, foarte apreciate și în țara noastră sunt reprezentate de către: ananas, bananier, curmal, avocado, mango, roșcovul, guaiava, papaia, palmierul de cocos, arborele de cacao și arborele de cafea.

Bananierul (Musa paradisiaca, fam. Musaceae)

Bananierul este o plantă ierboasă uriașă ce se cultivă pe o suprafață de cca. 1,7 mil. ha. Tulpina este una falsă, formată din tecile frunzelor, cu nervuri secundare, oarecum perpendiculare față de nervura principală. Bananierul înflorește o singură dată pe an, formând pe vârful tulpinii florale o inflorescență foarte mare, cu flori femele la bază și flori masculine la vârf, uneori apărând și flori hermafrodite la mijloc. Din punct de vedere botanic, fructul este o bacă curbă, lungă de 20-25 cm., groasă de 4-5 cm., de culoare galbenă-deschis, cu miezul albicios, făinos, zemos, dulce și foarte aromat.

Țările cele mai importante din punct de vedere al producției realizate sunt: Brazilia, Filipine, India, Thailanda și Ecuador. În România se cultivă în sere.

Curmalul (Phoenix dactylifera, fam. Palmae)

Curmalul este un arbore specific oazelor sahariene. Acesta este un pom cu o singură tulpină, neramificată, cilindrică și înaltă de 15-25 m. coroana curmalului este formată din frunze penate, foarte mari, de culoare verde cenușie, sesile. Este o plantă unisexuat dioică iar fructele sunt alungite (4-5cm), cilindrice, foarte dulci având mezocarpul ca o miere consistentă,

---

¹ Universitatea din Pitești

conținând până la 54% zahăr și 6,6 % substanțe albuminoide. Se înmulțește vegetativ prin drajoni și intră pe rod la vârsta de 7-8 ani.

Cele mai productive țări sunt: Irak, Iran, Arabia Saudită, Pakistan, Algeria și Egipt.

Ananasul (*Ananas sativus* sau *Bromelia ananas*, fam. *Bromeliaceae*)

Ananasul este o plantă pomicolă tropicală originară din Brazilia și se cultivă în India, America centrală și Asia. Este o plantă ierboasă cu o tulpină de 10-12 cm, cu fructe lanceolate, verzui-cenușii. Din tulpina falsă a acestei plante ierboase crește un ax floral, pe vârful căruia se formează un singur fruct, foarte mare. Acesta este un fruct fals, datorită faptului că el se formează prin îngroșarea axului floral, a bracteelor și pericarpului și este protejat de niște bractee sterile. Mezocarpul fructului este alb – gălbui, foarte zemos, dulce, foarte fin acidulat și cu o aromă foarte plăcută.

În România se cultivă în sere. Cele importante țări cultivatoare de ananas sunt: Brazilia, Mexic, Filipine, SUA și Africa de Sud.

Roșcovul (*Ceratonia siliqua*, fam. *Leguminosae*)

Roșcovul este o plantă întotdeauna verde originară din Arabia Saudită și Siria, înaltă până la 10 m, cu ramuri lungi și atârânde. Frunzele sunt peripenate, lucioase, pieleose, iar florile unisexuate, așezate în ciorchini. Din punct de vedere botanic fructele acestei specii pomicole sunt denumite păstăi, sunt mari, cafenii, cu epicarpul tare, mezocarpul cafeniu, moale, dulce, constituind partea comestibilă.

Avocado (*Persea americana*, fam. *Lauraceae*)

Avocado este o plantă mereu verde, înaltă de până la 15-20 m, cu coroana largă și cu ramuri fragile. Fructul este o drupă mare, de 4-20 cm, cărnosă, sferoidă, ovoidă sau piriformă, verde – gălbuie, castanie sau neagră – purpurie. Coaja acestui fruct este subțire, groasă sau uneori chiar lemnoasă. În interiorul fructului se formează o singură sămânță mare de diferite forme. Pulpa fructului este fină, untoasă, de culoare crem până la gălbuie, însă verzuie sub coajă. Pulpa este foarte bogată în grăsimi (9,8-30 %), conține substanțe proteice, săruri minerale, apă, și numai 0,2-1 % zahăr.

Mango (*Mangifera indica*, fam. *Anacardiaceae*)

Mango este considerat cel mai prețios fruct din toată partea de sud – este a Asiei, cultura sa fiind cea mai importantă cultură pomicolă în India, China de Sud, Malaezia, Indonezia, Filipine și Birmania. Este o planta continuu verde, înaltă de 10-12 m, unele exemplare ajungând chiar la 30 m și tot cam atât în diametrul coroanei. Înflorește din noiembrie în februarie, iar coacerea fructelor are loc din mai până în noiembrie. Din bogata varietate de soiuri (400-500), unele rodesc chiar de două ori pe an. Fructele se regăsesc sub diferite mărimi, forme, culori și gusturi. În interiorul fructului se găsește o singură sămânță oval alungită, turtită, netedă sau acoperită de perișori. Pulpa fructelor de mango este foarte fină, succulentă, galbenă – verzuie sau portocalie, aromată și dulce, la unele soiuri cu o nuanță de gust de smoolă. Fructele coapte de mango sunt foarte hrănitoare și în multe țări constituie un aliment de bază al populației. Sunt fructe foarte bogate în vitamina C și fier.

Guaiava (Psidium guajava, fam. Myrtaceae)

Guaiava este un pom relativ mic, cultivat în sud – estul Asiei, alături de mango. Fructele acestuia sunt inferioare calitativ fructelor de mango, dar totuși sunt mult mai apreciate de către consumatori. Conțin o cantitate însemnată de vitamina C și zaharuri.

Papaia (Carica papaya, fam. Caricaceae)

Papaia este o plantă ierboasă, cu tulpina falsă, dreaptă, cilindrică și înaltă de 2 – 4 m, având o coroană formată din frunze foarte mari, lung pețiolate. Fructele acestei specii pomicole tropicale, ca mărime și formă se aseamănă cu pepenele galben, iar pulpa lor, de culoare portocalie este cărnoasă, succulentă și cu foarte multe semințe. Sucul lăptos al lăstarilor conține un alcaloid foarte prețios denumit papain de unde și denumirea plantei de papaia.

Palmierul de cocos (Cocos nucifera, fam. Palmae)

Palmierul de cocos sau cocotierul este o planta mereu verde ce crește și se dezvoltă până la 30 m înălțime, cu frunze uriașe (lungi de 4 – 6 m), penate și cu baza pețiolului îmbrăcată în fibre. Florile acestei plante sunt unisexuate, așezate într-o inflorescență sub formă de ciorchine mare, cele bărbătești fiind situate către vârf iar cele femeiești către bază. Fructul este o nucă de dimensiuni foarte mari, cu coaja tare, cafenie. În interiorul acestei nuci se găsește un suc lăptos (lapte de cocos) și un miez alb, foarte gustoase.

Arborele de cacao (Theobroma cacao, fam. Sterculiaceae)

Arborele de cacao este o specie pomicolă mereu verde, ce crește până la 7 m înălțime, având fructe lungi până la 30 cm, oblong – ovate. Florile acestuia sunt hermafrodite, grupate în fascicule și fixate direct pe scoarța trunchiului. Fructul este unul de dimensiune mare, oval sau eliptic, cu 5 coaste și de culoare variată (galbenă, purpurie, maro). Semințele au o formă plată și au cca. 2,5 cm în diametru, ele fiind înglobate într-o pulpă de culoare albicioasă sau roz.

Țările cu cele mai mari producții de cacao sunt: Cote d'Ivoire, Ghana, Nigeria, Camerun și Brazilia.

Arborele de cafea (Coffea arabica, fam. Rubiaceae)

Cafeaua este un arbust întotdeauna verde, înalt de 3-4,5 m, ce formează frunze situate opus de culoare verde închis, lanceolate având lungimea de 7-15 cm. Florile acestui arbust se deschid toate într-o zi, au formă de stelute, sunt alb petalate și foarte mirositoare, iar fructele sunt bace roșii, și conțin două semințe ovale și verzi, care se consumă.

Deși aceste specii pomicole tropicale nu întâlnesc condiții eco-pedo-climatice pentru a crește și se dezvolta normal, fructele acestora sunt din ce în ce mai apreciate de către consumatorul român.

